WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ROK II | WARSZAWA, DNIA 1 LIPCA 1927 R. | NUMER 13

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA EKONOMICZNA

Międzynarodowa Konferencja Ekonomiczna (Genewa, 4 — 23 maja 1927) była pod względem zewnętrznym imponującą manifestacją solidarności światowej: 194 delegatów i 157 rzeczoznawców reprezentowało 50 krajów ze wszystkich części świata. Udział takich państw, jak Stany Zjednoczone, Rosja i Turcja, które nie są członkami Ligi Narodów, posiadał doniosłość tak gospodarczą jak i polityczną.

Co do treści wewnętrznej — trudno jest już obecnie ocenić osiągnięte przez Konferencję wyniki. Należy przypuszczać, że jeżeli Konferencja nie będzie oderwanym ewenementem, lecz jednym z etapów całej międzynarodowej współpracy, to poczynania jej mogą stać się płodne i w skutkach zbawienne. Wydaje się jednak koniecznością, aby w przyszłości stanowisko delegatów poszczególnych krajów odpowiadało realnym programom reprezentowanych przez nich państw, nie zaś popularnym hasłom, trudnym do zrealizowania. Niepodobna ukryć, że cały szereg faktów może wywołać sceptycyzm w stosunku do wartości uchwalonych przez Konferencję tez. Do takich faktów należy np.: popieranie zasad wolnego handlu przez Stany Zjednoczone, uprawiające u siebie wybitny protekcjonizm; nawoływanie do obniżania i stabilizacji stawek celnych przez delegatów francuskich i rumuńskich — mimo wprowadzenia protekcjonistycznej i niestałej taryfy w Rumunji oraz projeków takiejże taryfy we Francji.

Konferencja niewątpliwie zgrzeszyła, proklamując bez zastrzeżeń zasadę wolnego handlu, która nie może być zasadą powszechną; poszła więc tu śladami osławionego „manifestu finansistów", który, jak wiadomo, był wykładnikiem ideologji eksporterów.

Konferencja Ekonomiczna nie zajmowała się bliżej sprawami przemysłu chemicznego. Wprawdzie takie szczegółowo dyskutowane tematy, jak: racjonalizacja produkcji, międzynarodowe zrzeszenia gospodarcze, zniesienie ograniczeń przywozu i wywozu, wysokość stawek celnych — mają wielką doniosłość dla przemysłu chemicznego, jednakowoż żaden z tych tematów nie był rozważany pod kątem specjalnych zainteresowań wytwórczości chemicznej.

Niektóre z monografij, opracowanych jako materjały dla Konferencji, zawierają dane, dotyczące przemysłu chemicznego. Należy wspomnieć przedewszystkiem o książce „Industrie Chimique", zawierającej opracowanie monograficzne, przygotowane przez organizacje przemysłu chemicznego Niemiec, W. Brytanji, Francji, Włoch i Polski. Memorjał niemiecki podaje szereg cyfr i tablic ilustrujących światową wytwórczość ważniejszych produktów chemicznych. Jak już w swoim czasie zaznaczyliśmy *) — memorjał ten odznacza się zresztą pewną tendencyjnością w doborze niektórych faktów i ich oświetleniu.

Wspomniane źródło, jak również świetne dzieło „Annuaire statistique international 1926", opracowane przez Sekretarjat Ligi Narodów, stwierdzają fakt, zbyt zresztą dobrze znany, że Polska w zakresie produkcji i spożycia wytworów chemicznych jest krajem „małych cyfr", zwłaszcza w stosunku do swego obszaru i zaludnienia.

Konferencja uwydatniła inne jeszcze fakty. Aczkolwiek wiele mówiono o solidarności i współpracy międzynarodowej, to jednak nigdy może konkurencja gospodarcza nie miała form tak niebezpiecznych dla słabszych krajów, jak obecnie. Musimy stale pamiętać o niebezpieczeństwie, wypływającem dla Polski z tego źródła. Dlatego też, jeżeli społeczeństwo nasze nie zdobędzie się na wielkie napięcie energji twórczej, to może się okazać, że barjery celne nie wystarczą dla ochrony naszej produkcji wewnętrznej.

---

*) „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" Nr. 3 z r. b.

PROJEKTY NOMENKLATURY CELNEJ *)

Materjały farbiarskie i farby mineralne.

Poz. 3901. Sadze wszelkie; czernie z kości i roślin — wszystko sztucznie sproszkowane (czerń frankfurcka, paryska, winowa i t. p.); węgiel drzewny sztucznie sproszkowany, oprócz oddzielnie wymienionego.

„ 3902. Ziemia kasselska, weroneńska i t. zw. zielona; gliny i ziemie farbiarskie: sienna, bolus kolorowy, krwanik, ochra, umbrja i t. p. farby z tlenku żelaza: colcotar, caput mortuum, czerwienie jak indyjska, angielska i wenecka i t. p.:
a) w stanie surowym, w bryłach i kawałach,
b) szlamowane, mielone, palone.

„ 3903. Biele, choćby dobielone barwnikami:
a) ołowiana,
b) cynkowa,
c) tytanowa,
d) litopon; siarczan baru strącony oraz mieszaniny jego z siarczanem wapnia i tlenkiem cynku,
e) wszelkie inne biele mineralne.

„ 3904. Wszelkie farby miedziane i miedziano-arszenikowe:
a) w opakowaniu wagi powyżej 1 kg.
b) w opakowaniu wagi 1 kg. i mniej.

„ 3905. Ultramaryna; błękit berliński, paryski; wszystko również w postaci farbki do bielizny:
a) w opakowaniach wagi powyżej 200 g.
b) w opakowaniach wagi 200 g. i mniej.

„ 3906. Farby suche chromowe:
a) w opakowaniach wagi powyżej 1 kg.
b) w opakowaniach wagi 1 kg. i mniej.

„ 3907. Farby kolorowe suche nieorganiczne, jako to: kobaltowe, cynkowe, tytanowe, antymonowe, rtęciowe (jak cynober i t. p.), kadmowe i t. p. oprócz osobno wymienionych:
a) w opakowaniach wagi powyżej 1 kg.
b) w opakowaniach wagi 1 kg. i mniej.

„ 3908. Suche ziemie i farby mineralne (wszystko oprócz wymienionych w poz. 3903 i 3905) zabarwione nieznaczną ilością barwnika organicznego (5% i mniej):
a) w opakowaniach wagi powyżej 1 kg.
b) w opakowaniach wagi 1 kg. i mniej.

Poz. 3909. Gliny i farby roztarte z wodą, klejem, olejem i t. p., o ile nie podlegają cłu wyższemu,

UWAGA: Farby i gliny wymienione w poz. 3909, z domieszką barwnika organicznego są clone wg. poz. 3910 b. I.

Poz. 3910. Przyrządzone farby drukarskie, litograficzne i dla innych celów graficznych oraz do powielania:
a) czernidło drukarskie:
I. w opakowaniu wagi 150 kg. i więcej.
II. w opakowaniu wagi do 150 kg.
b) inne oraz farby do powielania:
I. zawierające barwnik organiczny,
II. niezawierające barwnika organicznego.

„ 3911. Atramenty płynne, tusze do pieczątek, oprócz osobno wymienionych, tusze i farby płynne do znaczenia płócien, do cechowania i do aparatów — wszystko łącznie z wagą bezpośredniego opakowania:
a) w opakowaniu wagi 100 gr. i więcej,
b) w opakowaniu wagi do 100 gr.

„ 3912. Środki do czyszczenia i smarowania skór oraz metali, również do polerowania i szlifowania — wszystko z domieszką tłuszczu, wosku i t. p.; gumy płynne (guma arabska i t. p.), syndetikon i inne środki do klejenia szkła, porcelany, papieru i t. p., wszelkie kity, oprócz szklarskiego-wszystko łącznie z wagą bezpośredniego opakowania:
a) w tubkach wszelkich,
b) w innem opakowaniu:
I. wagi 200 gr. i więcej,
II. wagi do 200 gr.

„ 3913. Pasta do obuwia **).

Poz. 3914. Kity szklarskie, masy izolacyjne i kablowe z paku z dodatkiem smół lub olejów.

„ 3915. Farby artystyczne w tubkach, tabliczkach, proszkach, na spodkach, muszelkach, miseczkach, w słoikach i ołówkach, tudzież w kasetkach blaszanych, drewnianych i t. p.; pastele i kredki; tusze rysunkowe; tusz chiński suchy i płynny, łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

„ 3916. Atramenty w proszku i węgle do rysowania.

*) por. Nr. 7 „Wiadomości Przemysłu Chemiczn." z r. b.

**) Lakiery do obuwia — patrz w grupie lakierów.

STATYSTYKA PRODUKCJI

Rocznik statystyki międzynarodowej za r. 1926, wydany staraniem Ligi Narodów, zawiera szereg interesujących danych, dotyczących, między innemi wytwórczości chemicznej. Oto niektóre ciekawsze daty:

Światowa produkcja węgla:

	R. 1913	w tysiącach tonn. R. 1923	1924	1925
Afryka	8.205	11.375	11.933	12.492
Ameryka Półn. . . .	530.485	608.632	527.697	539.405
Meksyk	890	1.262	1.226	1.300
Ameryka Południ. . .	307	603	452	550
Azja	55.487	76.285	82.024	80.500
Oceanja	13.796	13.669	15.080	14.868
Europa	603.998	489.161	549.597	538.688
Razem . .	1.213.168	1.200.987	1.188.009	1.187.803

Produkcja węgla ważniejszych krajów europejskich:

Polska	40 972	36.098	32.280	29.081
W. Brytanja	292.043	280.417	271.392	248.067
Niemcy (teryt. powoj.) .	140.753	62.225	118.829	132.729
Francja „ „ .	43.847	37.683	44.011	47.046
Rosja „ „ (łącznie z teryt. Azji)	29.054	14.504	15.878	17.637
Belgja	22.842	22.922	23.362	23.133
Czechosłowacja . . .	14.271	12.347	15.179	12.754

Produkcja soli potasowych w przeliczeniu na K_2O: w tysiącach tonn:

Ameryka Północna . .	—	18	21	23
Azja	15	8	9	6
Niemcy	1.268	1.280	1.014	1.573
Francja	58	249	272	312
Polska	—	12	18	36
Razem . .	1.341	1.567	1.334	1.950

W następnych zeszytach podamy dalsze tablice statystyczne.

KRONIKA

Komitet Wystawy Okręźnej na Kresach podjął doniosłą akcję o charakterze kulturalno-społecznym, wyrażającą się w szeregu objazdowych Wystaw obrazów na Kresach Wschodniej i Zachodniej Polski. Pragnąc stworzyć odpowiednie fundusze na pokrycie kosztów, związanych z postawieniem Wystawy na odpowiednim poziomie, Komitet postanowił przyjmować adresy do Ilustrowanego Przeglądu Wystawy (Administracja: Krak. Przedmieście 17).

Ze względu na znaczenie propagandowe powyższej akcji — zwracamy się do członków Związku z prośbą o łaskawe poparcie Wydawnictwa Komitetu Wystawy.

Celem zebrania szczegółowych dat odnośnie handlu polsko - amerykańskiego, Konsulat Generalny Rzplt. Polskiej w Nowym Jorku prosi nas o rychłe nadesłanie spisu firm polskich, które posiadają w Stanach Zjednoczonych reprezentacje, agencje lub t. p., podając równocześnie ich adresy w Stanach Zjednoczonych.

Jeżeli ewentualnie dana firma w Polsce nie posiada stałego zastępstwa, należy podać adresy firm amerykańskich, z jakiemi jest ona w kontakcie.

Ze względu na coraz większe zainteresowanie handlem z Polską — lista taka będzie wielce pomocną przy udzielaniu informacyj tutejszym importerom.

W związku z powyższem — zwracamy się do wszystkich przedsiębiorstw chemicznych z prośbą o nadesłanie nam odpowiednich wiadomości.

Konsulat Polski w Marsylji wydaje od 4 miesięcy perjodyczny biuletyn informacyjny, którego celem jest zaznajamianie miejscowych sfer kupieckich z rozwojem życia ekonomicznego w Polsce. Akcja ta wywołała ten skutek, że zainteresowanie sfer kupieckich południowej Francji dla naszego przemysłu coraz bardziej wzrasta i do Konsulatu zgłaszają się interesanci w sprawie importu z Polski artykułów z różnych branż, oraz nawiązania bliższych stosunków handlowych z polskiemi firmami.

Konsulat, którego działalność obejmuje 23 departamenty południowej Francji, jakoteż francuskie kolonje Afryki północnej, widząc ważne atuty dla rozwoju naszego eksportu do Francji, postanowił rozszerzyć dotychczasową redakcję biuletynu w ten sposób, że oprócz dotychczasowej treści, informującej nadal systematycznie o najciekawszych zdarzeniach we wszystkich naszych dziedzinach gospodarczych, będzie umieszczał indywidualne wiadomości o poszczególnych firmach, inseraty, anonsy, których celem jest bezpośrednie stworzenie kontaktu, między kupcem polskim a francuskim.

Wobec powyższego wskazanem jest, aby firmy polskie wzięły jaknajczynniejszy udział w powyższej imprezie, mianowicie nadesłały swe zapytania, anonsy, inseraty, względnie artykuły o swej produkcji, oraz wszelkie bliższe dane o swej firmie pod adresem Konsulatu Polskiego w Marsylji, 6 Place St. Ferréol, Marseille.

W notatce, umieszczonej w poprzednim numerze „Wiadomości Przemysłu Chemicznego", a dotyczącej Międzynarodowej Wystawy Sanitarno-Higjenicznej opuszczony został w druku ustęp, dotyczący stoiska Pabjanickiego Tow. Akc. Przemysłu Chemicznego. Towarzystwo to wystawiło interesującą kolekcję specyfików farmaceutycznych oraz szeroki dział propagandowy.

Na Wystawie zasługiwały też na uwagę eksponaty Dr. B. Hepnera w zakresie masek ochronnych i przeciwgazowych.

Najbliższy III Międzynarodowy Kongres Naukowej Organizacji Pracy odbędzie się w połowie września r. b. w Rzymie. Komitet Organizacyjny Kongresu działa pod przewodnictwem Premjera Mussoliniego.

Dn. 24 czerwca przyjęci byli przez Ministra Komunicji, p. inż. Romockiego, przedstawiciele Związku Przemysłu Chemicznego — pp. poseł E. Trepka i prof. J. Zawadzki. Celem wizyty było przedstawienie postulatów wytwórczości chemicznej w zakresie frachtów kolejowych. W szczególności zreferowano sprawę pożądanych zniżek taryfowych przy przewozie soli przemysłowej (z kopalni w Wapnie) i przy przewozie drzewa brzozowego do zakładów suchej destylacji drzewa.

Pan Minister szczegółowo zapoznał się z przedstawionemi dezyderatami wytwórczości chemicznej i przyobiecał przychylne ich załatwienie.

Związek Przem. Chem. otrzymał następujący komunikat:

Według informacyj, przesłanych przez Poselstwo R. P. w Bukareszcie, rumuńska Rada Ministrów upoważniła Towarzystwo „Americo - Danubiana" do założenia składów wolnych na okres 50-cioletni w portach Galac, Braila i Konstanca dla magazynowania, przerabiania i tranzytowania ziemiopłodów i wyrobów roślinnych południowo - amerykańskich: kawa, bawełna surowa, kakao, cukier, kauczuk, quebracho i t. p.

Towarzystwo to zamierza rozszerzyć swą działalność na całą Europę Środkową i Wschodnią. Warunki koncesji są te same, które ustalone zostały dla jeszcze nieuchwalonej ustawy o strefach wolnych w portach rumuńskich.

Wobec powyższego, zdaniem Poselstwa, uzyskanie strefy wolnej dla Polski da się przeprowadzić w każdej chwili, o ile o taką koncesję ubiegać się będą przedsiębiorstwa polskie, zaopatrzone w należyte środki materjalne.

Podając powyższe do wiadomości Ministerstwo Spraw Zagranicznych prosi o powiadomienie sfer gospodarczych o obecnym stanie sprawy wolnych składów w portach rumuńskich, zaznaczając, że o ile wspomniane sfery okażą zainteresowanie tą sprawą, kompetentne czynniki polskie mogą przyjść im z pomocą na terenie bukaresztenskim, celem uzyskania odpowiedniej koncesji.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego organizuje wystawę polską na tegorocznych targach w Salonikach, które odbędą się w początkach września r. b. Koszt udziału w powyższych targach wynosi 50 zł. za 1 mtr. kw.; bliższych informacyj udziela Urząd Targu Poznańskiego, Poznań, Głogowska 42.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 53 pod poz. 468 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem z dn. 7 czerwca 1927.

W Rozporządzeniu tem uwzględnione zostały zgłoszone w swoim czasie postulaty Związku Przemysłu Chemicznego co do niewydzielania z pod działania Ustawy przedsiębiorstw chemiczno-farmaceutycznych.

W Dz. Ust. Nr. 53 pod poz. 469 ukazało się Rozporządzenie z dn. 30 maja 1927 o lichwie pieniężnej.

Rozporządzenie to ustala maksymalną stopę procentową przy operacjach prywatnych na 12% rocznie.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	440 zł.
Alkohol metylowy techniczny	200 „
„ „ czysty 99%	260 „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 „
„ granulowany za 1 kg % N_2*	1,95 „
Azotan amonowy *	103.60 „
Benzol handlowy 90%	105 „
„ czysty	120 „
Chlorek cynku (ług 50%)	50 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	700 „
„ „pro narcosi"	1.700 „
Fenol czysty	300 „
Formalina 30%	220 „
Gliceryna farmaceutyczna	510 „
„ techniczna	425 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	42.50 „
Klej kostny	240 „
Klej skórny	300 zł.
Krezole	110 „
Kwas azotowy 30° Bé, w przel. na 100% HNO_3	110 „
„ mrówkowy 85%	w złocie 150 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 „
„ solny bez arsenu	13 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	w złocie 11,50 „
Naftalin surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	65 „
Octan sodu	125 „
„ ołowiu	250 „
Oleina zwierzęca	305 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	16 „
Smoła preparowana	32,50 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62 %*	w złocie 55 „
Soda amonjakalna	28 „
„ kaustyczna	66 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	18 „
Stearyna	270 „
Superfosfat 16%	12,96—13,60 „
Toluol czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50**, zagranicą **zł. 5.00.** Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60.**
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5
Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11